

Izbaja vsak četrtak
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 8.

V Mariboru, dne 19. februarja 1903.

Tečaj XXXVII.

Mariborska slovenska posojilnica.

Prihodnjo nedeljo, dne 22. februarja, bo imela mariborska slovenska posojilnica letošnji občni zbor. Vsakdo rad pripozna, da si je stekla ta posojilnica v teku svojega obstanka v narodnostnem in narodnogospodarskem oziru za Maribor in predvsem za mariborsko okolico neprecenljivih zaslug. V narodnogospodarskem oziru, ker je postavila slovenski življenj v mestu in njegovi okolici na lastne noge ter mu bila vedno na razpolago, da mu ni trebalo iskati pri nasprotnikih gnotne pomoči; v narodnem oziru, ker je podpirala z radodarno roko različne ustanovitve, ki so slovenskemu ljudstvu v korist, osobito pa, ker mu je sezidala Narodni dom, središče in ognjišče narodnega pokreta za mesto in okolico. Kar se tiče Narod. doma, vemo, da mnogi s stavbo v sedanji obliki in ureji niso bili zadovoljni. Tudi naš list je svoječasnó o tej točki prostodušno izrekel svoje mnenje. A sedaj, ko se ne da nič več spremeniti, bilo bi odveč, izgubljeni o tem še nadaljnjih besed. Sedaj mora biti naloga vsakega pametnega in treznomislečega moža, da skrbi ali vsaj ne ovira procvita mariborske slovenske posojilnice, ki je lastnica Narodnega doma, in da bo Narodni dom slovenskemu ljudstvu v korist in blagor. Kajti to mora vsakdo hvaležno pripoznati, da se je slovensko družabno in društveno življenje v Mariboru in okolici visoko povzdignilo, odkar so nam odprti krasni prostori ponosnega Narodnega doma.

Mariborska slovenska posojilnica je Slovence iz mesta in okolice gospodarski osamosvojila in jim sezidala za njih družabno in društveno gibanje potrebno poslopje. Toda želeli bi bilo, da stori posojilnica sedaj še korak naprej. Kakor je posojilnica v Celju, in zadnji čas tudi v Ptuj, prevzela skrb za napredek Slovencev v imenovanih mestih ne samo v denarnem, ampak na celem narodnogospodarskem polju, tako naj začne delovati tudi posojilnica v Mariboru. V Celju imajo Slovenci že mnogo trgovin in tudi v vseh strokah svoje obrtnike, ki imajo prodajalne in delavnice v slovenskih hišah. Vse to se je doseglo z modro skrbjo in dobrohotnim posredovanjem ondotne posojilnice. Enako vzorno navdušenje za vsestransko narodnogospodarsko organizacijo naj prevzame tudi načelstvo naše posojilnice! Vemo, da načelstvo po pravilih v to ni primorano. Za tako delovanje bi tudi suhoparne črke šablonskih pravil nič ne pomagale, za tako delovanje je treba požrtvovalnega navdušenja in čiste ljubezni do narodne stvari. Da bi se v tem oziru res začelo kmalu tudi v Mariboru novo življenje resnega delovanja, ta rodoljubna želja nam je narekovala sedaj pred letošnjim občnim zborom mariborske slovenske posojilnice današnje besede.

Ali bo vojska?

V Ljubljani so dobili nekateri kovači vprašanje, koliko konj bi zamogli podkovati v najkrajšem času. Tudi cenilci konj so že

določeni. — Iz Budimpešte pa se poroča, da so dobili v petek tamošnji rezervni častniki povelje, naj bodo pripravljani. Listi pravijo, da se je to zgodilo radi tega, da bi v slučaju mobilizacije lahko tekom 24 ur prišli k svojim polkom. — Organizacija makedonskih ustaških čet, ki se je pričela pred nekaj leti, je, kakor poročajo ruski listi, danes že popolnoma dovršena. Ustaške čete so danes organizirane že v vseh okrajih Makedonije in njih število znaša nad 800 čet. Vsaka teh čet šteje najmanj osem oseb in na njih čelu so večinoma učitelji. Orožje se vtihotaplja večinoma le po noči. Ko se zmračí, takrat se Turki zapró v svoje hiše in nastopi čas za ustaše. Ob bolgarski meji stražijo turški vojaki le čez dan, po noči pa se zaprejo v svoje vtrdbe in takrat vtihotapijo ustaši vse polno orožja. V Makedoniji torej vre in vre in danes ni več dvoma, da v spomladni tudi popolnoma zavre. Kakor poročajo dunajski listi, predložita Avstrija in Rusija še pred koncem tega meseca Turčiji načrt reform ali preosnov. Ali s tem načrtom reform Makedonci ne bodo zadovoljni, kajti oni zahtevajo za Makedonijo popolno samoupravo, o kateri pa v načrtu reform, katerega predložita Avstrija in Rusija Turčiji, ni govora. Ako sprejme Turčija omenjeni načrt reform in se ga loti tudi dejanski izvrševati, potem se Avstrija in Rusija ne bodeta ganili, tako pravijo namreč dunajski listi, in prepustita Makedoncem, ako bi si hoteli sami izvojevati samostalnost svoje dežele.

Listek.

Spodnji in Gornji.

Povest iz kmečkega življenja — Prevel I. Vuk.

(Dalje.)

»Ha, ha!« se je grenko nasmejal. »Koga pa bom videl? Sedanjó Marico, katero sem zapustil kot dekle, potem pa jo bom našel kot ženo »Razbijačevó«. — Bog te obvaruj, Marica!«

IV.

Marica, dasiravno obljubljena drugemu, ni mogla pozabiti Jurija. Upala je, da bo prišel vsaj po slovo in v ta namen je povila lep šopek iz belih in rudečih rož. Bela zvestoba, rudeča ljubezen. Mesec je razsvitljeval okolico, pa

Ona je čakala
Sama doma.

Na vasi so ukali novinci in se poslavljalí. Na zgornjem koncu je vse tiho. Up ji je začel upadati. Ura je že bila najst. Polagoma so utihnili vasovalci in zavladal je mir. Po lepem obledelem licu Marice pa so tekle vroče solze in ji padale v naročje.

»Sedaj šele vem, da ga imam rada, ko ga ni.« In zopet je zaplakala. »Saj me ni ljubil«, šepetala je zopet. »Ako bi me ljubil,

bi prišel po slovo in tedaj bi zvedel, da ne bom Leopoldova: Zavrgel me je, zavrgel. Oh, zakaj sem ga morala poznati!«

»Ne, ne!« začela je zopet tiho šepetati. »Ne upa si, oče ga je zavrnil. Ne bo me pozabil, ne. Vsakokrat me je pogledal tako lepo, ko me je srečal, ali jaz sem se mu skrivala... Pozno je že... treba bode iti počivat.«

In začela se je spravljati. Molila še ni... Pa kako to! Nič ne more danes zbrano moliti. Vedno se ji mešajo v molitev besede pesmi, katero so danes fantje toliko prepevali. In začela je na tihem sama peti:

Nocoj, pa oh nocoj,
Ko mesec svetil bo,
Bo k meni ljubi moj
Prišel jemal slovo.

Nežno, tiho je zvenel njen glasek in ljubko se je smehljala. Potem pa še enkrat odprla okno in vzdihnila: »Mesec že sveti, ali ljubega še ni!« Nato zapre okno in leže k počitku. Kmalu zaspí in sanja se ji, da je pod njeno okno prišel Jurij in jo prosil za cvetlico. Pravil ji je o svoji ljubezni, kako jo ima rad, in da naj bo trdna, da se bo vse dobro izteklo. Potem globoko vzdihne, gotovo se revici sanja, da ji je zadnjikrat stisnil roko in odšel. Zjutraj, ko je sprevidela, da so bile te lepe sanje le laž, postala je za-

lostnejša. Ali znala se je premagovati. Niti očetu se ni pokazala, temveč se delala veselo, smejala se, dasi je bil jok bližje, kakor pa smeh.

Kakor omenjeno, je bila Marica tudi trmoglava; imela je svojo trmico, a bila je vendar poslušen otrok. Vedela je, da spravi njena možitav z Jurijem vso vas po koncu. Sklenila ga je torej pozabiti, saj čas celi srčne rane, posebno pa med prostim ljudstvom. Tudi oče se ji je smilil, da ne bi mu zanesli rudečega petelina na streho. Tako je bila v zadregi, ne vedoč, na katero stran naj se nagne. Ona pač ni slutila, da je cela snubitev in ženitev osnovana na podlagi maščevanja nad Jurijem. Vrh tega je bila pa še bogata in Polde dobi ob enem bogato ženo in se s tem maščuje nad »Gornjimi«. Pri njem so veljale besede, kakor tudi še pri mnogo drugih, češ:

Prav'jo: bogata bo,
Pojd'no le klicat jo,
Ko bi denar ne bil,
Bi jo pustil.

Ko je župan svoji hčeri povedal, da je dal Leopoldovemu očetu besedo, da vzame Leopolda za svojega zeta, prestraši se deklica v dno srca. In ker ni rekla ne »da«, ne »ne«, si je mislil oče, da je hči s kup-

Naša gospod. organizacija.

Po drugih deželah, pri drugih narodih, se lahko reče oziroma se bo lahko kmalo reklo, da imajo že popolno gospodarsko organizacijo. Že se vidijo njene koristi. In pri nas? Pričeli smo z organizacijo, in zdaj se pa prepiramo, ali naj nismo in pri tem ostanemo, kar imamo ter s tem našemu kmetu pokažemo, da se mu po našem mnenju še dosti dobro godi, da torej ni treba za njegov blagor nič več storiti, kakor k večjemu v volilnih časih kak političen shod prirediti, — ali pa da naj nadaljujemo, dokler ni naš vrli kmet organiziran kakor drugod.

Ne mirujmo, ne nehajmo, delajmo, četudi se vsi oni stanovi, ki ob kmeta živijo, pa nočejo, da bi postal sam svoj gospod, na glavo postavijo. Če že mora kmet res vse rediti, pa se naj tudi sam do sitega naje — ker to ni človeško, da znosi kmet gospodi, meščanom svoj beli kruh, doma pa sam, žena in otroci črne skorje glodajo.

Prvo, kar je potrebno, je, da so osnuje vsaj v vsaki fari, pa tudi v vsaki večji občini posojilnica Rajfajzenovka; — seveda ako se tam le najdejo za vodstvo sposobni in zanesljivi možje. Kdor vidi dalje, ko preko domačega praga, pač ne dvomi več, da je tem pravim kmečkim bankam namenjena naloga, biti kmetu rešiteljica in vodnica. Seveda, nekaterim krogom to ne diši, zato je pa treba, da se ganejo vsi pravi ljubitelji slovenskega kmeta in, da se ganejo kmetje sami.

»Zveza slovenskih posojilnic« v Celju vsaki hip redno zatrjuje, da rada snuje take posojilnice, »Gospodarska zveza« v Ljubljani jih pa itak že snuje, obrnimo se na eno ali drugo, da nam ustanovi v domači fari, v domači občini domačo posojilnico. Stroški so jako malenkostni, glede davkov in kolekov daje postava velike olajšave in če ni vedno denarja, ga mora pač tista zveza preskrbeti, ako ga je pa preveč, mora zopet zveza skrbeti, da se naloži, če ne z velikim dobičkom, pa vsaj brez zgube drugod.

Nikdar pa ne smemo pozabiti, da smo Slovenci, da se torej ne smemo na škodo svojega naroda nikdar bratiti z našimi narodnimi nasprotniki, — v gospodarskem oziru, ki je vendar najvažnejši, pa že celo ne. Če se vežemo na gospodarskem polju z Nemci itd. — nam preti zopet ona nevarnost, iz katere so nas rešili osnovatelji naših prvih posojilnic. Na Koroškem, žalibog, se v tem oziru zelo greši; snujejo se slovenske posojilnice, ki se pa dajo zapeljati v nemško zvezo. Neugodne razmere pri celjski »Zvezi«,

čijo zadovoljna ter da je vse v najboljšem redu.

Marica pa je v resnici dvomila, ali je dolžna v tej reči slediti četrti božji zapovedi in ubogati očeta. Ni dovolila, da bi bila kedaj z njim sama, ter se tudi ni nikjer kazala, da je njegova zaročenka. On pa se za to ni brigal. Imel je županovo besedo in to mu je bilo dovolj.

V drugih krajih bi se kaj takemu réklo, da je to grda kupčija in krutost starišev, med prostim ljudstvom pa — žalibog — ni nič novega.

Čim bolj je Marica premišljevala o tem, tem bolj se ji je zdela zveza z Leopoldom nemogoča. Njej je bilo sicer vse jedno, ali je žena tega ali onega, ali če se je spomnila Jurija, sprevidela je, da bi bila z Leopoldom nesrečna. Spominja se, kako je šel enkrat »Razbijač« ob njeni strani z očetom, kot bi imel že kako pravico do nje. In ko jo je zagledal Jurij, se je obrnil in odšel na drugo stran, da je ne bi srečal. In to jo je zadelo v dno srca; čutila je, da je bilo to molčeče očitavanje — in sedaj so se ji odprle oči —

»Ne! Nikoli!« zakliče ji nek skriven glas v prsih.

Kako naj spolni ta sklep? Ko bi mogla sedaj Juriju povedati, da ostane samo njegova. Rada bi mu potožila svojo nesrečo, da bi ji

ki ni centrala posojilnic, pri kateri tedaj ni mogoče vložiti denarja, pa tudi ga ne dobiti ob času potrebe, so koroške Slovence privedle do sklepa, s svojimi posojilnicami pridružiti se nemški kons. centrali v Celovcu.

To dejstvo je znano. A kljub temu še nas vpraša velemodra »Zadruga« g. Lapajeta, zakaj da priporočamo slovenskim posojilnicam in drugim zadrugam, da se naj pridružijo »Gospodar. zvezi«! Pravijo, da je »Zadruga« glasilo celjske »Zveze«, torej bi morala biti strokoven list; strokovni listi se pa brigajo le za svojo stroko in se ne smejo nikdar dati speljati v kontroverze s političnimi listi in ne smejo nikdar odpreti predalov političnim nazorom kake stranke, kake osebe, in če bi bila ta oseba slučajno sam gospod urednik. Seveda ne sme strokoven list nikdar krivih pojmov razširjati, posebno o svoji stroki ne, kakor smo to čitali v »Zadrugi«, ki pravi, da pri nas pravih Rajfajzenovih posojilnic splošno ni, ker take ne smejo imeti deležev. Vsak posojilničar pa mora vedeti iz zgodovine posojilnic, da se je tudi v Rajfajzenov sistem sprejel delež; nadalje si v eni in isti številki ne sme oporekati, torej ne sme na drugi strani trditi, Rajfajzenove posojilnice ne smejo nič darovati v koristne svrhe, na zadnji strani pa temu oporekati.

Pa brez zamere — in delajmo — organizujmo! s k i.

Državni zbor.

Dunaj, 12. februarja 1903.

Nova vojna postava.

Vojni odsek je pritrdil postavnemu načrtu zastran večjega števila vojaških novincev z 18 glasovi proti 14 in pride zakon v pretres poslanske zbornice v torek 17. febr. Vladni privrženci so si pa na vso moč prizadevali, da ni ta vladni predlog bil odklonjen že v odseku. Kajti za predlog so nameravali že od začetka glasovati samo le Poljaki in pa veleposestniki. Druge stranke so se do zadnjega ustavljale. Res je sicer, kar vlada trdi, da je Avstrija glede števila vojakov za drugimi državami precej zaostala. Kajti Nemčija dobiva vsako leto vojaških novincev 280.000, Francoska 258.000, Italija 100.000, Rusija 335.525, Avstro-ogrška pa le 126.000. Nemčija ima nekaj nad 5 milijonov izvežbanih vojakov, ravno toliko Francoska, Italija nad poldrug milijon, Rusija blizu 6 milijonov, Avstro-ogrška nekaj nad 2 milijona. V primeri z naraščanjem našega prebivalstva je tedaj Avstrija glede števila vojakov zaostala v primeri z drugimi drža-

pomagal se zviti iz teh klešč. In ako je Jurij jo pozabil, potem nima upanja na nobeno rešitev. Kaj potem?

Tako so tekli dnevi; Jurij je bil vojak in Leopold, ki je že bil prost vojaščine, je silil, da se naj okličeta in zvrši poroka.

Sedaj torej ni bilo več nobenega odlaganja; odločen trenutek za celo življenje je prišel.

V silni srčni stiski poda se Marica v nedeljo po službi božji na pokopališče, da pomoli na mamičnem grobu »Očenaš« in ji potoži svoje nadloge. Grob je bil v kotu pri zidu in vrba žalujka ga je obdajala s svojimi dolgimi vejicami. Marica je prinesla cvetlice na grob svoji ljubljeni materi. »Oh, ko bi še ona živela«, vzdihne potrto dekle, »bilo bi vse drugače!« Ko je vstala, čutila se je močnejšo in tako je zapustila kraj miru.

Ko pride domov in stopi v sobo, najde svojega očeta z Leopoldovim očetom v razgovoru. Gotovo sta se pogovarjala o prihodnji gostiji. Pozdravi uljudno in poprosi očeta, da pride za trenutek k njej v sobo, kjer mu hoče nekaj važnega povedati. Gospod Marven pa lahko počaka; ako mu pa ni ljubo, pa naj pride pozneje. Stari Marven pa je ostal, ker je župan pred njega postavil steklenico vina, češ, da jo mora izprazniti.

(Konec.)

vami. Kar zadeva nas Slovence in Hrvate, bi morebiti naši državni poslanci pritrdili vladnemu predlogu zastran pomnožitve vojakov, ako bi nam vlada bila kolikor toliko pravična. Toda zadnji čas smo doživeli čudne prikazni, iz katerih sklepamo, da je vlada popolnoma v nemško-narodnem taboru. Brez dovoljenja nemške stranke si ne upa vlada nam ničesar dati, nemške stranke so nam pa vedno strupene in nasprotne. »Slovanska zveza, h kateri pripadajo katoliško-slovenski poslanci na Štajerskem, Kranjskem in Primorju, potem Hrvati v Dalmaciji in katoliški Rusini ter katoliški Čehi, se je večkrat o tej zadevi posvetovala, kako naj v vojnem odseku glasujejo naši zastopniki. Sklenilo se je slednjic po večini glasov, da glasujejo proti temu vladnemu načrtu. Manjšina »Slovanske zveze« tudi ni bila za to, da naj bi naši poslanci glasovali za vojni predlog, ampak naj bi se samo zdržali glasovanja. Vlada in njeni privrženci so naše poslance silno obdelavali in strašili, če ne glasujejo za povikšanje vojakov. Toda ves vladni trud je bil zastonj. Slovenska člana vojnega odseka dr. Ploj in Pogačnik sta se držala sklepa »Slov. zveze« in glasovala proti vladi. Vprašanje je sedaj seveda to, ali bo vladni predlog sprejet tudi v poslanski zbornici. Večkrat se je že namreč pripetilo, da so se sklepi, storjeni v odsekih, pozneje v zbornici prevrgli. Glasovanje se bo vršilo v zbornici najbrž v petek, dne 20. februarja.

Sprememba državnih zadolžnic.

Ko se je leta 1867 napravila prva nagodba med Avstrijo in Ogrsko, je imela Avstrija dolga nekaj nad 5000 mil. goldinarjev. Ogrska se je takrat branila prevzeti kakšen del tega dolga, temveč se je le zavezala, da hoče okroglo 29 mil. gld. vsakoletnih obrestij od tega državnega dolga plačevati. Ko je zdaj avstrijski finančni minister sklenil $4\frac{2}{10}\%$ obresti od državnega dolga znižati, so pa takoj Ogrci zahtevali, da se ima njim prepušteni 1400 mil. gld. tega dolga, da torej finančni minister avstrijski ne bi smel vseh 5 milijard državnih zadolžnic spremeniti v nove državne zadolžnice z znižanimi obrestmi. Ogrci bi na tak način nekaj milijonov profitirali. Proračunski odsek je tej vladni predlogi tudi pritrdil, toda poslanska zbornica je prevrgla ta odsekov sklep in odrekla Ogrom pravico umešavati se v naše avstrijske zadeve. Finančni minister je nameraval obresti od teh državnih zadolžnic znižati še pod 4% . Od več strani se je pa povdarjalo, da bi potem razne dobrodelne ustanove, občine, dežele, cekve itd. trpele preobčutljivo škodo in izgubo. Čeravno je bil torej proračunski odsek sprejel dotični vladni predlog, ga je pa poslanska zbornica odklonila tako, da se bodo $4\frac{2}{10}\%$ državne zadolžnice spremenile v zadolžnice s 4% obresti. V nekaterih dneh bo gosposka zbornica temu sklepu pritrdila, cesar bo postavilo potrdil in država bo nekaj milijonov kron manj plačevala na obrestih.

Nov poslanski opravilnik.

Izvolil se je odsek, ki šteje 48 članov. Naročeno mu je, naj izdela tak opravilnik, da se bo moglo v poslanski zbornici mirno delati. Vsem strankam se pa že zdaj dozdeva, da iz te moke ne bo pogače. Vsaka stranka si pridržuje pravico, da sme, kadar bi to za potrebno spoznala tudi v prihodnje uganjati obstrukcijo.

Nov tiskovni zakon.

Če je bil dozdej kdo po kakšnem časniku razžaljen na svoji časti, je moral dotični časnik tožiti pred porotno sodnijo, ako je hotel dobiti zadoščenje. Brezštevilne tožbe so pokazale, da so porotniki razsojevali silno enostransko in da se je mnogokrat godila očitna krivica. Če je bil tožnik tistega mišljenja, kakor večina porotnikov, je zmagal, v nasprotnem slučaju se je že ga lahko poprej vedelo, da propade. Mnogokrat se je torej že izrekla želja, da pri tožbah zastran razžaljenja časti v katerem časniku naj sodi navadni sodnik, ker tukaj se pričakuje več

pravice, kakor pri porotnikih. Mogoče, da se v tej zadevi v novem tiskovnem zakonu ukrene kaj na boljše.

Nujna predloga naših poslancev.

V seji drž. zbora 6. febr. so vložili poslanci Žičkar in tovariši sledeči »nujni predlog glede bede v občinah Sv. Vid pri Planini in Zagorje, obe v političnem okraju Brežice.«

V letu 1902 ste doživeli imenovani občini silno slabo letino, tako, da se nahaja tam največja beda in če ne dojde nagla zdatna pomoč, utegnejo ljudje umirati od lakote. Natančnejši podatki o tem se nahajajo v prošnji občine Sv. Vid pri Planini z dne 26. jan. 1903 na visoko c. kr. notranje ministerstvo, kakor v peticiji občine Zagorje z dne 2. febr. t. l. na visoko poslansko zbornico. Kakor je v teh prošnjah razloženo, je nastala slaba letina vsled pomladanskega mraza; potem vsled hladnega vremena ob poletnem času; pridružila se je večkratna toča, katera je pokončila celo poznejše poganjke na trtah in sadnih drevesih. Nena- vadno silna jesenska slana pa je posmodila slednjic nezorelo koruzo in ajdo. Žitna cena je že zdaj neprimerno visoka. Ljudstvo silno zadolženo, denarje na posodo dobiti, je težko. Starejši otroci odhajajo v tovarne ali rudokope; pomanjkanje, kakor rečeno, silno občutljivo. Glede tega stanja predlagajo podpisani:

»Visoka zbornica skleni: »C. kr. vlada se pozivlje, da o bedi, katera se nahaja v imenovanih občinah, nagloma poizveduje in tamošnjim prebivalcem pomaga z zdatnimi državnimi sredstvi. V formalnem oziru se predlaga, da se ta predlog brez prvega čitanja izroči odseku za bede v naglo rešitev. — Na Dunaju, dne 5. febr. 1903. Žičkar in 21 tovar.

V seji drž. zbora dne 5. febr. so vložili poslanci Robič in tovariši sledeči nujni predlog:

Razni deli sodniškega okraja Sloven. Bistrica, polit. okraj Maribor, posebno pa občine Jelovec, Makole, Sv. Ana, Dešno, Stopno, Pečke in Statenberg so bile v letu 1902 večkrat upostohene po uimah. Mraz, toča, povodnji in razne trtne bolezni so pridelke popolnoma ali deloma uničili. Nesreča je tem večja, ker so bile imenovane občine skozi več let po uimah obiskane in ker je trta, jedini dohodek tamošnjih prebivalcev, popolnoma uničena. Vsled teh žalostnih razmer je prebivalstvo omenjenih krajev v največji bedi.

Podpisani predlagajo: Visoka zbornica naj sklene: »Visoka vlada se pozivlje, takoj vse odrediti, da se beda težko prizadetih prebivalcev z izdatnimi državn. podporami odpravi. V oblikostnem oziru se predlaga, da se ta nujni predlog kolikor mogoče hitro odboru zoper bedo predloži. — Dunaj, 5. febr. 1903.

Robič in 20 tovar.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. (Smrt.) Dne 12. svečana so zvonovi naznanjali žalostno vest, da je zopet nemila smrt terjala svojo žrtev. Pobralla je tokrat blago ženo, kmetico Ivano Skrbinek po domače Galič. Ko se je raznesla ta žalostna vest, je vsak zdihoval po dragi prijateljici in priljubljeni cerkveni pevki. Skozi dvajset let je hodila na kor in njen milodoneči sopran ali prvi glas ni le znan samo domačim, ampak vsem romarjem, ki prihajajo v velikem številu iz vseh krajev slovenskega Štajerja na bratovsko nedeljo sem v Selnico na božjo pot. — In res, letos na bratovsko romarji ne bodo slišali več njegovega glasu; obmolnil je za vselej. Čeravno je stanovala $\frac{3}{4}$ ure od cerkve daleč, vendar je prišla vedno točno k pevskim vajam in na kor. Ni je zadržala daljna pot, ne slabo vreme in silni mraz. Nikoli ni godrnjala; bila je vedno vesela in dobre volje. Tudi v družbi je bila rajnka rada vesela, židane volje in šaljiva. Doma pa je bila uzor pridne, delavne gospodinje. Mož je zgubil z njo vzgledno ženo, petero še ne šoli odraslih otrok pa najskrbnejšo mater. Kaj bodo počeli — sirotice — brez drage mame? V najlepši starosti — štela je 40 let, jo je po kratki bolezni nepričakovano pobralla kruta smrt. Na svečnico je pela pri rani in pozni božji službi ne vedoč, da ji bo malo čez teden dni že pel mrtvaški zvon. Dne 11. svečana zvečer je sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče zatisnila trudne oči k večnemu počitku. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi v dokaz njene priljubljenosti. Ko se je zapela pri sv. maši pesmica za njeno slovo, se je slišal glasni jok po cerkvi.

Ravno tako nisi videl suhega očesa na mirodvoru, ko se je spuščala rakev z pozemeljskimi ostanki naše Hane v hladni grob.

Iz hvaležnega srca pa ji kliče pisatelj teh vrstic: »Počivaj v miru nepozabljiva žena, mati, prijateljica in cerkvena pevka, dokler se zopet vidimo nad zvezdami!« K.

Sv. Tomaž blizu Ormoža. (Marsikaj.) Na starega leta dan sem šel proti farni cerkvi Sv. Tomaža. Ko pridem na trg, vidim lepo število ljudstva, katero se je živahno pogovarjalo. Radoveden seveda, kaj to pomeni, vprašam bližnjega moža, kaj se bode tukaj godilo. Kaj, ali ne veste nič, mi odgovori mož, da smo dobili tako zaželjeno žandarmerijsko postajo, katera bode z jutrajšnjim dnevom začela že poslovati. Sedaj ob 9. uri pa se bode v to svrhu slovesna sv. maša služila. Ali to ni lepo? Z Bogom hočejo gospodi žandarmi pričeti svoj težek posel in mi farani se seveda hočemo tudi vdeležiti tega vselepega čina.

Po službi božji grem v bližnjo gostilno. Tukaj so se tudi zbrali gg. žandarmi in župani ter obč. svetovalci na mali sestanek. G. župan Korački je napil prvi došlim gg. žandarjem ter v kratkih besedah omenil, kako se je zgodilo, da smo dobili postajo. Moram omeniti, da je bila to njegova zasluga. Gosp. stražmojster Leskovar, kateri je bil v svoji prejšnji štaciji tako priljubljen, omenil je, da hoče delovati v prid prebivalstva in si zato še prosi pri gg. županih zdatne pomoči. Čez nekaj časa sta še č. gg. dekan in kaplan počastila družbo. Č. gospod dekan so tudi napili došlim orožnikom.

Sedaj pa še hočem o narodnosti naše fare omeniti; sicer ste že zadnjič pisali, da ima Sv. Tomaž po zunajnosti narodno lice, a moram pa temu pripomniti, da je naše prebivalstvo tudi v srcu zavedno narodno katoliško. To najbolj priča veliko število naročnikov na vaš cenjeni list, kateri prihaja v 100 iztisih, ter na »Naš Dom«, katerega število je 75 — ter tako isti prihaja v 175 iztisih v našo faro. »Štercu« sicer to ne dela veselja, ker »Naš Dom« mu dela preveč preglavice. Ti presneti »Šterc« pri nas se je zelo posušil, če mu bode povsod taka pela, tedaj bode hitro na suhem.

Nekdaj smo pridno prirejali veselice, katerih smo se radi vdeleževali, a sedaj pa ne more več do tega priti. Naši purgarji so precej čudni postali. To sem bil zopet v gostilni, ko stopita v sobo dva mlada gospoda. Seveda sem vzdignil svojo čepico in želel dober dan Bog daj — a za ta pozdrav še od njih nisem odgovora dobil. Za nas pač taki mladi gospodje in gospice zbog njihovega ponosa niso, mi smo prosti ljudje, a vendar pošteni. Tisti gospici pa, katera je v neki družbi s ponosom rekla, da je bila Nemka in še je, priporočamo, da pobere svoja kopita in gre v blaženi »rajh«!

Seančki.

Malanedelja. (V o b r a m b o.) V št. 7 z dne 12. febr. t. l. je poslal neki ljubeznjivi dopisnik iz zgodovinsko znamenite Rožne doline pri Mali Nedelji v »Slov. Gosp.« dopis, kateri se bavi ne ravno v blagglasnem tonu tudi z mojo osebo. To mi bo v naslednjem v toliko popraviti, v kolikor je to resnici na ljubo potrebno.

V naprej bodi povedano, da sem tudi jaz soustanovnik malonedeljskega bralnega društva ter sem 15 let opravljal posel knjižničarja. Po društvenih pravilih voli veliki zbor pet odbornikov. Ti volijo potem med seboj predsednika, namestnika in denarničaja; ostala dva sta odbornika. Zadnjih 12 let mi je odbor poverjeval leto za letom posel denarničarja. Kar se tiče računov, povdarjam, da sem jih redno polagal v pregled vsako leto v dveh izvodih, toraj je dobil lahko eden tak izvod vsak ud na dom. Račune še imam vse shranjene in so vsakomur na razpolago. Ulogo knjižničarja sem nehot moral opravljati, ker te sitne službe nihče drugi opravljati ni hotel. Deval sem redno vsako nedeljo

časopise v za to pripravljene držaje ter tudi delil knjige, kadar jih je kateri ud zahteval. V zadnjem letu je nekoliko še le iz šole stopivših dečkov vpisanih po bratih hotelo mi nagajati s tem, da so odklanjali knjige, katere sem jim jaz izbiral ter za njihovo starost primerne spoznal, ampak so zahtevali romane, »Zvon« s 4000 in druge približno tako zanimive spise. To je bil vzrok, da sem dvakrat mrmral. Da bi bil pa vsakokrat mrmral, kadar sem komu delil knjige, kakor trdi dopis v prejšnji številki, to bi bilo preveč mrmranja in bi bil v 15 letih že vsled tega moral na prsih močno oslabeti.

Dalje tudi stoji v zgoraj omenjenem dopisu, da sem »mrmral in mrmral, ako so fantje prišli, da bi čitali časopise.« Zaradi tega nisem nikdar mrmral, pač pa sem bil nevoljen, kadar je kateri ud ali neud časopise takoj, ko sem jih bil pripravil, odnesel. Branil sem tudi v šolski sobi kaditi in ostajati v njej med mašo, ker mi je znano, da pošiljajo stariši ob nedeljah in praznikih svojo mladino k cerkvi zaradi službe božje. Protivil sem se i nadalje neslanim, na šolsko tablo napisanim opazkam, katere sem večkrat našel.

Ali mislite, gospod dopisnik, da me je navdajalo takrat posebno veselje, ko sem našel na šolski tabli z neukretno roko napisan stavek: C v a h t e j e n o r. Toliko v pojasnilo o našem društvu »o njegovih razmerah« in »kar bi vsakega najbolj zanimalo«.

Društvenikov šteje naše društvo letos 22, povprečno število v 15. letih pa je 32.

Spregovoriti mi je še o veljavnosti volitve petih članov v odbor, pri kateri se pre nič ni doseglo, ker se je delala »sitna zmešnjava«. Kdo je delal zmešnjavo? Jaz sem odklonil vsako nadaljno izvolitev v odbor, kajti za častna mesta se nikdar nisem potegoval in se rad umaknem sposobnejšemu. To ni bil nikak vzrok zmešnjavi. Na predlog najstarejšega uda se je nazadnje volilo po vzklicu. Izvoljeni so bili soglasno lanski odborniki. Jaz čakam, da me nadomesti sposoben naslednik. Naj se kmalo oglasi!

Z ozirom na opazko: »Drugod se vršijo take veselice navadno po šolskih sobah, ali pri nas Malonedelčanih to ni dovoljeno, ker g. Cvahte tega ne trpijo« — odgovarjam z odlokom ministerijalne odredbe za bogočastje in uk z dne 20. avg. 1870, št. 7648. Tu stoji v odstavku o učiteljskih dolžnostih v § 29 alin. 2 v prevodu: »Učitelj naj na to pazi, da šolskih prostorov ne rabi sam na način, ki je v nasprotju z njihovim namenom, pa jih tudi naj ne pusti rabiti.« Šolsko vodstvo kot najnižja instanca ne more v takih slučajih dajati nikakega dovoljenja.

Ako želi gospod dopisnik prirediti kako veselico v šolskih prostorih, naj si izprosi za to dovoljenje od višjih šolskih oblasti. — Pri Mali Nedelji, dne 14. februarja 1903.

Simon Cvahte, nadučitelj.

Iz Žič. Pri nas je pri poslednji občinski volitvi odložil g. J. Gosak svoje častno mesto, koje so mu poverili njegovi soobčani pred 20 leti in v tej dolgi dobi je bil on vsikdar in povsod na mestu kot naroden mož in skrben oče občine. Pod njegovim vodstvom se je popravila cerkev, sezidala krasna nova šola, dá, cela vas je dobila drugo, lepše lice. Iz narodno malomarnega sela preustrojila se je v tej dobi zavedna slovenska vas. Županova hiša bila je narodno središče, od tamkaj je dobivalo bralno društvo vedno in vedno novih močij. Umevno je, da gledamo z nekako nezaupnostjo v negotovo bodočnost, ki nam lahko prinese nesrečo v našo sredino ter nam podeli za župana moža ravno nasprotnih lastnostij — »Štajerčevega« kalibra. Žičani, — tega se varujte! Vsakdor, ki je naročen na to umazano cunjjo, nam že samo raditega dela v narodnostnem oziru sramoto, in človeka, ki je v sramoto celi občini, dá, celemu narodu, — takšnega ne smemo imeti za svojega voditelja, ker smo potem samo čreda ničvrednih, nezavednih kimovcev.

Ker g. Gosak nikakor več ne sprejme izvolitve, volimo moža, ki bo imel vsaj de-

loma njegove lastnosti, — nikdar pa »Štajerčevca« — t. j. odpadnika in sovražnika našega naroda, ki se v svojem »evangelju« vneto uči surovostij, nemškutarstva, nazadnjaštva in srednjeveške olike, s katero bi potem obkladal nas narodne, napredne soobčane. Če pa kljub tem opominom padete v sramoten prepad, pred katerim vas svarimo, — potem vedite, da se snidemo mnogokrat na tem mestu, kar vam pa ne bo dobro djalo, ker imamo za narodne malomarneže in ljudi, ki hočejo na vsak način svojo in svojega naroda sramoto in škodo, prav neusmiljeno oster bič, — upamo pa, da ga ne bo treba rabiti.

Od blizo Buč. V 5. številki »Slov. Gospodarja« z dne 29. januarja je dopis iz Buč, ki govori o tamošnjih občinskih volitvah v občini Buče-Vrenskogorca, ki so se vršile dne 23. januarja t. l. Dopisnik govori o dveh strankah — o Vah-nemčurški in Božiček-slovenski. Vsak, kdor bučke razmere le količkaj pozna in je bral oni dopis, je pač zmajal z glavo in vzdihnil: Moj Bog, kam gremo? V čisto slovenskih in razmerno majhnih Bučah pa že dve stranki! Resnici na ljubo in da se sliši tudi drugo plat zvona, lahko konstatujemo, da na Bučah ni nemčurske stranke in tudi Vah ni nemčur, ampak Slovenec, dá, vrl kat. Slovenec. Vidimo tukaj ono nesrečno osebnost, in namesto, da bi se doma pobotali, obeša se ista pred vsem svetom na veliki zvon.

Evo dokazov! Pri zadnjih občinskih volitvah v Kozjanski trg prikorakal je kozjanskim Slovincem na pomoč s kakimi 15 vsakimi občani in volil z nami in ni se prestrašil, ko so kozjanske barabe hodile z gorjačami oborožene po trgu, da bi volilce pretepale. Z nami je volil vsa k o k r a t v državni in deželni zbor. Tako tudi dne 4. novembra l. l. g. Žičkarja za deželni zbor, akoravno so ga silili nasprotniki, naj ž njimi glasuje. — Vah je ud kat. pol. društva in se zborovanj vedno udeležuje. Nadalje je ud ukrajnega zastopa in vsakokrat je v tem zastopstvu volil s Slovenci. Kot ud ravnateljstva okrajne hranilnice uraduje tamkaj vedno le slovensko. Ne odbijajmo si torej po nepotrebnem mož, kateri so vselej in povsod, tudi o viharnih časih, stali ob naši slovensko-katoliški strani. Za svojo občino Buče je zelo vnet in se pri vsaki dani priliki za njo tudi poteguje. Če g. Vah kot občinski predstojnik z oblastni nemško uraduje, tega nikakor ne odobrujemo, ampak iskreno želimo, da se hitro poboljša, a poboljšajo naj se tudi njegovi osebni nasprotniki in poravnajte se doma in ne razobešajte svoje revščine pred celi svet. — Svetuje Vam to iskreni prijatelj vrlih, vselej narodnih Bučenarjev.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. politič. društvo in Leonova slavnost v Kozjem. Na pustno nedeljo, dne 22. febr. bo imelo naše »katol. politično društvo za kozjanski okraj« svoje letno zborovanje združeno z Leonovo slavnostjo. Vsopred bo raznovrsten in nastopilo bo več novih govorniških moči. Ob enem bode volitev novega odbora za prihodnjo dobo. — Na vprašanje: Kam pojdemo katol. Slovenci kozjanskega okraja to nedeljo? Odgovorite: V obilnem številu, kakor navadno pojdemo k zborovanju in Leonovi slavnosti h gosp. Mihaelu Horvatu v Šonovo zunaj Kozjega, ker tam se bo začelo točno ob 3. uri popoldne. — K obilni vdeležbi vabi vljudno tudi odbor.

Sodna vest. C. kr. avskultant T r e n k e r iz Celja je prideljen začasno c. kr. okraj. sodišču na Vrnskem.

Promocija. V soboto, dne 14. t. mes. dopoldne ob 12. uri je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava gospod I v. F e r m e v e, pravni praktikant v Celju.

Iz šole. Gospica Milena L a z a r j e v a, učiteljica v »Šolskem domu« v Gorici, je imenovana za učiteljico v Ormožu.

Poroke. V Žetalah so se dne 16. febr. poročili: Valentin Peklič z Zofijo Puh in nevestin brat Janez Puh z Marijo Peklič, sestro ženina Valentina Peklič. — V Zrečah se je poročil g. Hinko Dobnik z gđe. Aloj. Rušnik. Ob tej priložnosti je, kakor se nam piše, nevesta oskrbela krasne svečnjake za en oltar v tamošnji cerkvi. — Vsem: Bilo srečno!

Spremembe v davčni službi. Davčni adjunkt g. Karol Živko pride iz Kozjega v Radgono, davčni praktikant g. Lorenc Kuharič iz Ljutomera v Rogatec. Višji davčni nadzornik g. Ivan Kopitar pride iz Maribora v Žalec. Davčni nadinspektor gosp. Rudolf Löffelmann pride iz Ptuja v Gradec, g. dr. Josef Seibert iz Maribora v Feldbah; finančni koncipist g. dr. Franc Stožir iz Bruka v Celje, g. J. Kaplenig iz Celja v Liezen; davčni oficial g. Josef Košel iz Radgone v Gradec; davčni adjunkt g. Emil Siegel iz Gröbminga v Celje, g. Robert Stepic iz Judenburga v Radgono; g. Viktor Suske iz Gradca v Maribor, g. Alfred Mihelič iz Slov. Gradca v Ptuj.

Mariborske novice. Zbor Rusinje Nadine Slavjanskij priredi dne 7. marcija koncert v mariborskem Narodnem domu. — V soboto je bila pokopana soproga tukajšnjega mesarja gospa Marija Weis. Ranjka je zaradi svoje dobrotljivosti posebno dobro znana Vurberčanom. Svetila ji večna luč! — V petek 13. t. m. se je ponesrečil Jožef Potečin v Götzovi pivovarni. Ko je spregal konje, so se isti prestrašili ter ga je jeden konj, katerega je hotel zadržati, vlekel nekaj časa za sabo, da se je precej poškodoval. — Marija Čeh iz Sv. Marjete ob Pesnici, ki je, kakor smo zadnjič poročali, k mleku vodo mešala, je obsojena na pet dni strogega zapora z jednim postom. — 16 letnega Janeza Žnidarja iz Kamnika na Kranjskem so prijeli 11. t. m. v Mariboru, ker je več ljudi ogoljufal. Nadepolen otrok!

Mariborsko porotno sodišče. Dne 9. marca t. l. se začne novo porotno zasedanje letošnje porote v Mariboru. Na vrsto pridejo: J. Fras, zavratni umor; Ignac Pafko, umor; J. Šegula, težka telesna poškodba; Marija Misja, detomor; Martin Dokl, težka telesna poškodba; Jožef Šalamun, umor; Fr. Golob, umor; Jera Bučnik, Eliza Tomažič, Peter Verhnjak, umor, tatvina i. dr. Frančiška Krajnc, detomor.

V Svičini pri Mariboru je užgal lani dne 16. novembra viničar Josip Lopič poslopje gospe Ahčin. Ogenj se je takoj pogasil, Lopiča pa so vtaknili sedaj za eno leto v ječo.

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 12. febr. se je v zavodu čč. šolsk. sester predstavljala mična igra »Sv. Filumena«. Gojenke so prav spretno izvajale svoje uloge. Igra je vzeta iz časov Dioklecijanovega preganjanja kristijanov in so posamezni prizori prav ganljivi.

Izžrebani porotniki za porotno zasedanje v Mariboru, ki se prične 9. marca t. l.: glavni porotniki: Viljem Berner, pek. mojster; Avgust Blaschitz, strugarski mojster; Franc Havliček, hišni posestnik; Tomaž Jagodič, hišni posestnik; Bogomir Ketz, trgovec; Rudolf Kiffmann, stavb. mojster; Jurij Lendler, posestnik žganjarije; vsi v Mariboru; Jožef Hinteregger, posestnik v Žikarcih; Janez Markuš, gostilničar v Gornji Koreni; Mihael Tischler, posestnik v Št. Ilju; Jožef Ledinek, zidar v Kamnici; Alojzij Dobaj, veleposestnik v Gruškovji; Gregor Skof, posestnik v Št. Jakobu v Slov. gor.; Franc Peklar, veleposestnik v Gor. Hlapji; Janez Valih, veleposestnik v Pačerniku; Anton Drozg, posestnik v Vajgnu; Alojzij Velebil, posestnik v Malečniku; Aleksander Eichholzer, gostilničar na Kumenju; Karol Autor, posestnik; Avg. Löschnigg, posestnik; Franc Rattey, posestnik; vsi v Št. Lorencu nad Mariborom; Matija Koren, posestnik v Marjah; Tomaž Pečar v Rogozi; Jožef Holnhaner v Gornjem Radvanji; Jan.

Komauer, posestnik v Slivnici; Karol Herman, gostilničar na Gornji Polskavi; Jož. Koropec, posestnik v Studenicah; Adolf Selinscheg, trgovec in Franc Wresnig, dimnikarski mojster v Ptuju; Karol Sima, posestnik na Spod. Bregu; Janez Brenčič, posestnik opekarne v Ragoznici; Franc Mravljak, veleposestnik pri Sv. Antonu na Pohorju; Rihard Sons, posestnik v Breznu; Alojzij Grubelnig, veleposestnik v Janževem vrhu pri Arlici; Janez Bruderman star., posestnik v Marnbergu; Blaž Lopert, lesni trgovec v Ribnici. Kot namestniki: Jožef Markl, mesar; Matija Mislota, izvošček; Franc Peršak, krojaški mojster; Jožef Pirh, ključavničarski mojster in hišni posestnik; Friderik Reisman, mezarški mojster; Franc Sorko, hišni posestnik; Karl Tratnik, pasar; Janez Tscherner, mesarski mojster in Jožef Walz, trgovec z mešanim blagom, vsi v Mariboru.

Licenciranje žrebcev za leto 1903 se bode vršilo sledeče dneve: V Ljutomeru v soboto 21. februarja t. l. ob pol 9. uri predpoldne na glavnem trgu; v Cmureku v soboto 21. februarja t. l. ob 2. uri popoldne na glavnem trgu; v Slovenigradcu v petek 27. februarja t. l. ob 7. uri dopoldne na glavnem trgu; v Velenji v petek 27. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne pri gostilni Rach; v Braslovčah v petek 27. februarja t. l. ob 2. uri popoldne na glavnem trgu; v Ptuju v soboto 28. februarja t. l. ob 10. uri predpoldne pri c. kr. postaji žrebcev. Opozarjamo vse konjerejce, da se žrebci, ki niso licencirani, ne smejo pripuščati in da se ti prestopki kaznujejo. Tudi tisti posestniki, ki dobivajo za pripuščanje svojih žrebcev drž. podporc, so dolžni iste pripeljati.

Ljutomerske novice. Vodja ljutomerskega glavarstva upa, da bo postal pri nas okrajni glavar. Ker je hud Nemec, bi se slovensko ljudstvo s takim imenovanjem le razdražilo. — Na tukajšnji nemški šoli se je nekaj lepega dogodilo. Učitelj Pfeifer je slovenski učenki uho tako začesnil, da se bo morala več dni zdraviti. Učitelj se izgovarja, da je bil — pijan!

V Rihtarovcih pri Ljutomeru so poegnili iz Mure 11. t. m. mrtvo truplo 50 do 60 let starega moža. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Kapelo.

Ptujske novice. Mestni tajnik g. Ernst Šalon je v nedeljo v Gradcu umrl in bil v sredo v Ptuju pokopan. — Dne 17. t. m. je umrl g. J. Govedič, brat župnika šoštanjkega. — Gca J. Planinc je bila na pesu, a ga je morala kmalu zapustiti, ker jej je postalo slabo. Doma je čez par ur umrla. Imela je srčno hibo. — Tukajšnje okrajno sodišče je vzelo v oskrb Franca Prosenjaka iz Strašgojnc, ker se je hudo pretil Fr. Osenjaku. — Ivan Pravdič iz Trnovskega vrha je v neki ptujski gostilni pojedel drugemu gostu naročeno jed ter si v sare vtaknil dva noža. Zdej mu sodišče izprašuje vest zaradi teh dejstev. — Domača veselica se vrši dne 21. svečana z začetkom ob 7. uri zvečer v gostilni »pri zamorcu« v Ptuju.

Iz Poljčan nam pišejo: V teku dvanajstih ur smo doživeli dve nesreči na tukajšnjem kolodvoru. Dne 14. t. mes. ob pol 4. uri popoldne se je ponesrečil železniški delavec Jurij Rois, oče par otrok; pri prepisovanju premoga iz vozov konjiške železnice v vozove južne železnice se je eden voz premoga prevrnil nanj ter ga podsul s težo 5000 kg. Ostal je še sicer živ ter bil takoj prepeljan v mariborsko bolnišnico, a dvomi se o njegovem ozdravljenju. Še hujša nesreča je zadela po 10. uri zvečer — kedaj, ni nihče opazil — železniškega čuvaja Jožefa Robar. Ob 3. uri so našli povoženega in seveda mrtvega na železničnem tiru ležati. Bil je mož jako priljudnega obnašanja ter v obče spoštovan. Nja nesreča nas je tembolj pretresla, ker je še le prejšnjo nedeljo obhajal svoje ženitovanje. Naj v miru počiva žrtva svojega nevarnega poklica!

Ogenj je v Slovenjem Gradcu uničil poslopje in zalogo trgovcev bratov Reiter. Gorelo je celo noč. Škode je 16 000 do 18 000 kron. Brata Reiter sta zavarovana za 14 000 kron. — V Cigonci pri Slovenski Bistrici je zgorelo 5. t. m. gospodarsko poslopje posestnika Franca Meglič. Škoda je 400 K, ki pa je bila zavarovana. — V Dravkovcih pri Malinedelji je zgorela 4. t. m. hiša kočarja Franca Trofenik. Škode je okoli 800 K, zavarovan je bil samo za 600 kron. — Dne 6. t. m. je pa zgorela viničarija Jožefa Preskar v Šilovcu pri Brežicah. Zgorelo je tudi 40 veder vina. Škode je 1600 kron, ker posestnik ni bil zavarovan. — Dne 10. t. m. je zgorela hiša posestnika Augusta Planinčec, p. d. Pehar v Otišnem vrhu pri Slov. Gradcu. Ogenj je nastal bržkone v dimniku.

Zaradi škrlatice je zaprta na delj časa šola pri Veliki Nedelji v ormoš. okraju.

V Marija Nazaretu je dne 17. febr. umrla gospa Amalija Turnšek, žena ondotnega veletržca. Pogreb je bil danes. Blagi pokojnici svetila večna luč!

V Marenbergu je umrl g. Ant. Snobe, oče lesotržca g. Mih. Snobe.

V Slov. Gradcu je g. Ernst Goll odložil župansko čast.

V Šmarju pri Jelšah bodo dne 26. februarja zopet občinske volitve, ker so bile zadnje razveljavljene.

Celjske novice. Od celjskega porotnega sodišča zaradi umora svoje ljubimke na smrt obsojenega Ivana Pungračič je cesar pomilostil in se mu je kot kaznen odmerila dosmrtna ječa. — Gledališna predstava »Občinskega tepčka« zadnjo nedeljo je izvrstno vspela in imela tudi lep gmotni uspeh. — Na slovensko-nemški nižji gimnaziji v Celju je študiral v prvem tečaju 188 slovenskih dijakov, od katerih je izdelalo prvi tečaj 23 učencev z odliko, 125 pa povoljno. — Ubil se je v Celju pletarski mojster Melhijor Kronovšek. Šel je v nedeljo, dne 15. t. m. zjutraj še ob temi po hodniku, od koder vodijo stopnice v klet. Ker ni pazil na te stopnice, se je izpodtaknil in padel v klet. Njegovi ljudje so ga še le čez delj časa pogrešali in ga šli iskat. Ko so ga našli, je bil že mrtev. Pokojni je bil slovenski obrtnik.

Celjsko porotno sodišče. Obtožena sta Franc Marinšek iz Gornje Loznice in Franciska Rihter iz Ogoške gore zaradi zavrtnega umora, učinjenega na Simonu Rihterju. Marinšek je bil zaradi uboja kaznovan na 7 let težke ječe, Francisko Rihter so porotniki oprostili.

V celjski okolici in sicer v Hudinji vesi je bil zadnjo nedeljo že tretji zaupni shod. Okolica se pripravlja na občinske volitve, pri katerih hočejo tokrat tudi Nemci poskusiti svojo srečo.

Kri si je zastupil nadvaljar Friesacher v Štorah. Majhna rana, katere ni upošteval, pa je zastupila kri ter so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico, kjer so ga operirali.

V Zagorju pri Kozjem je prišla trgovina g. Leop. Tomana v konkurz.

Sevniški okraj. V odbor okr. zastopa za sevniški okraj so izvoljeni: načelnik Mijo Štarkl, namestnik Fran Simončič, odborniki Franc Veršec, Josip Span, Mat. Presker, L. Smole, Anton Kunej in Josip Robek.

Drevo je ubilo posestnika Planinška iz Levca pri Celju. Ko je dne 14. t. m. sekal v svojem gozdu drevje, mu je izpodsekano drevo padlo tako nesrečno na glavo, da je bil na mestu mrtev. Pokojni je bil zaveden slovenski okoličan ter obče spoštovan mož. Več časa je bil tudi »rihter« selske občine Levec. N. v m. p.!

Roparski napad se je dogodil dne 14. t. m. na cesti, ki vodi od Ivanjec k Sv. Juriju ob Ščavnici. Mladenč Ferd. Geratič, star 16 let, od Sv. Benedikta je šel po opravih

k Sv. Juriju. Na omenjeni cesti skoči iz temnega gozda močen mož z debelo palico v roki na mladeniča, ga prime ter zahteva od njega denar. Mladenč zatrjuje, da nima ničesar, a ropar ne odneha. Preišče mu vse žepe in ko ničesar ne najde, udari mladeniča z gorjačo s tako silo po hrbtu, da mladenič od bolečine silno zajekne, potem pa ga izpusti. Torej tudi pri belem dnevu si človek ni svest življenja?

Kako se novo vino 1902 prodaja? Muškatelec iz Kamnice pri Mariboru je bil prodan po 91 v liter, ne pa po 64 v, kakor se je po pomoti v zadnji številki poročalo.

Smrt žganjepivca. Na Stranicaх služeci Andrej Filik je minolo nedeljo nesel neko orodje v Zreče, da bi kovač priložnostno popravil; hlapec pogledal je tudi v gostilno, tam pa se je nasrkal žganja, a gredoč domu je obležal in umrl.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 15 K 60 v, rži 14 K 40 v, ječmena 13 K 40 v, ovsa 14 K — v, koruze 14 K 80 v, prosa 15 K 40 v, ajde 16 K 40 v, fižole 22 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 58 vin., rži 6 K 91 vin., ovsa 6 K 39 vin.

Šadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 24 do 32 v, hruške 26 do 36 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 12 do 16 v, česna 50 do 56 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 l. svežega mleka 18—20 v, posnetega mleka 8—10 v, sladke smetane 40—56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumina 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Cerkvene stvari.

V kapucinskem samostanu v Gorici je umrl naš štajerski rojak č. o. Mavricij Kuko vič. N. v m. p.!

Duhovniške vesti. Predmestno župnijo Sv. Magdalene v Mariboru je dobil č. g. Simon Gaberc, dekanjski upravitelj in župnik v Framu. Župnijo v Studencah je dobil č. g. Jožef Čede, kapelan pri Sv. Magdaleni v Mariboru.

Umril je dne 18. t. mes. ob 4. uri zjutraj vlč. g. Ivan Skuhala, dekan in župnik v Ljutomeru, v 56. letu svoje starosti. Pogreb se vrši dne 20. t. mes. predpoludne. Blagi pokojnik je bil znana oseba v naši škofiji. Predno je odšel v Ljutomer, je bil ravnatelj kn.-šk. dijaškega semenišča in bogoslovski profesor v Mariboru. Zaradi njegovega čistega in kremenitega značaja ga je vse ljubilo in spoštovalo. Prejšnje čase je bil pokojnik marljiv sotrudnik našega lista, a goreč prijatelj mu je ostal do smrti. Vrlemu možu svetila večna luč!

Mili darovi za družbo vednega češčenja presv. rešnjega Telesa: Sv. Jurij pod Taborom 140 K, Kozje 43 K, Sv. Vid na Planini 25 K, Nazarje 7 K 60 v, Gornji-grad 7 K 02 v, Sv. Ropert v Slov. gor. 36 K 74 v, Paka 8 K 70 v, cerkev sv. Alojzija v Mariboru 18 K 04 v, Laško 7 K 84 v, Sv. Ropert nad Laškim 15 K 34 v, Sv. Martin pri Vurbergu 20 K, Sv. Kungunda na Pohorji 164 K, Jarenina 300 K, Ruše 18 K, Sv. Ana na Krembergu 30 K 50 v, Podgorje 18 K.

Društvena poročila.

Kostumni večer se vrši dne 22. t. m. v mariborskem Narodnem domu. Začetek ob 8. uri zvečer. Splošna želja je, da se odpre za ta večer velika dvorana. Večer je prirejen gledališkimi igralcem na čast!

Konjice. Velika papeževa slavnost ob priliki 25 letnice se je obhajala v Konjicah v nedeljo popoldne. V prostorni sobani, okinčani z ovenčanimi podobami Leona XIII., presvitlega cesarja Franca Jožefa I. in slovenskih bratov sv. Cirila in Metoda, napravil se je krasen oder za slavnostnega govornika

in deklamatorje. Moški zbor pel je papeževe himne, č. g. dr. Anton Medved navduševal je blizo 500 zbranih poslušalcev za papežajubilarja, razni deklamatorji so se v imenu narodov klanjali papežu. Udanostna izjava odposlala se je brzojavnim potom v Rim svetemu Očetu. — Natančneje poročilo prihodnjč.

Leposlovno bralno društvo pri Mali Nedelji. Tukajšnje leposlovno bralno društvo je v nedeljo, dne 15. svečana priredilo sodelovanjem domačih fantov in mož, kakor tudi g. inženjerja Lupša in g. stud. iur. Gregoriča v prostorih g. Senčarja veselico, katera je uspela nad vse pričakovanje jako sijajno, dokaz, kako zelo se je zanimal naš mladi svet za pevske točke, kakor tudi za »Zamujeni vlak«, šaloigro v petih dejanjih. Šaljiva pošta in prosta zabava sta nadalje vzbudila povsod, posebno pa pri nežnih ličicah, veselje, ki za našo mladino nikakor ni brez pomena. Srce je kipelo navdušenja in veselja kakor pomlad, ki se je začela veselo razcvitati v družbenem življenju našega lepega okraja. Gledali smo naše fante in može ter videli, da ne pozna nikdo »blaziranosti«. To nam je popolnoma utrdilo nado, da pride tudi za tem časom cvetja še enkrat tudi čas žetve. S to mislijo smo se vračali od mladine domov. — Fery.

Veselica društva »Kmetovalec« v Gotovljah dne 15. svečana t. l. vspela je jako imenitno. Pevski zbor kakor tudi diletantje so izvršili mojstersko vse točke sporeda. Na občeno željo se bode veselica prihodnjo nedeljo ob 4. pop. uri ponovila. In bode takrat vstopnina znižana. Sedeži po 40 vin. in stojšča po 20 v.

Kapela pri Radgoni. Veselica bralnega društva se je dobro obnesla. Poleg zabave smo imeli tudi poučni govor o umni trtoreji. Saj same zabave in same veselice tudi ne bodo rešile našega kmetijskega ljudstva, to naj imajo pred očmi vsa izobraževalna društva! Prijetno je treba družiti s koristnim — zabavo in veselico s poukom. Zato je odbor našega bralnega društva naprosil potovalnega učitelja g. I. Belèta iz Maribora, ki je predaval zbranim udom in neudom, kako je ravnati s trto, kako obrezovati sad, zasajati nove ameriške trte itd. Govor je bil zelo zanimiv, zato so ga tudi vsi z veseljem poslušali. Kmetje in posebno vinogradniki! Slišali ste mnogo lepih nauk — zapomnite si jih, a tudi ravnajte se po njih! Gospodu govorniku še enkrat v imenu poslušalcev: Iskrena hvala! — Drugi del veselice je bil zabaven. Igrali smo tombolo! Dobitkov je bilo precej; a tudi mnogo srečk! Nekateri igralci so dobili več dobitkov, nekateri manj, nekateri nič! A žalosten ni bil nihče! Pelo se je, igralo in vsak se je dobro zabaval. Igralci so se spomnili tudi Ciril in Metodove družbe z drago licitacijo žepnega noža. Domači pevci so nam zapeli nekaj lepih slovenskih pesmij. Kako smo se zabavali tisti večer pošteno in veselo — med tem, ko so se nekateri razgrajči pretepali in z noži napadali. Slovenska mladina! Izogibaj se takih pretepačev — pa raje išči zabave, razvedrila v dobri knjigi, v lepi pesmi, ali na poštenu veselici!

Več društvenih poročil smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti za to številko, katere pa priobčimo prihodnjč.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Konec.)

Kako ze z apnom gnoji?

Najbolj vpliva žgano apno. To se najbolje po zemlji razdeli. Apno je že v vodi raztopno in ta ga spira v zemljo tako, da se z zemljo jako temeljito pomeša. Z glino napravi tako nekako spojino kakor lapor. Za težke zemlje

Duhovščina dekanijske in župnijske cerkve sv. Janeza Krstnika v Ljutomeru naznanja tužno vest, da je velečastiti gospod

IVAN SKUHALA,

kn.-šk. duhovni svetovalec, dekan, župnik, ud ljutomerskega okr. šol. sveta itd. v Ljutomeru,

danes, dne 18. februarja 1903, ob 4. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 57. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega ranjkega bode v petek, dne 20. febr. ob polu 10. uri dopoldne od župnišča v cerkev, kjer se bo služila sv. maša zadušnica in odtod na pokopališče.

Ranjkega priporočamo v pobožno molitev!

V Ljutomeru, dne 18. febr. 1903.

92 1-1

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in str. ev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Proda se enonadstropna prostorna hiša,

v kateri se izvršuje že čez 40 let gostilniška obrt brez vsake konkurence v trgu Šmarje pri Jelšah, kjer bode glavna postaja nove železnice. S to hišo proda se tudi gospodar, poslopje, nadalje joden ali dva vrta in njiva za prikuhe in zelenjadi. Omeni se še, da ima ta gostilna tudi oskrbovalno sprejetišče in postajo za poplemenitev konj ter velik hlev za konje voznikov. — Več pove lastnik Janez Anderluh v Šmarju. 68 2-2

Katekizem o zakonu

ali

Navod

za katoliške zaročence in zakonske.

Priporoča

tiskarna Sv. Cirila
v Mariboru.

Žitno seme.

Gorski oves, zgodnja rž, popolnoma zanesljivo in lepo žito, prikladno za hribe, odha 100 kil za 20 K župnišče Klein St. Paul, Koroško.

90 2-1

Proda se radi bolehnosti

hiša

z dobro idočo gostilno v obližju Celja pod jako ugodnimi pogoji. Več pove upravništvo lista.

80 3-1

Za občine!

Znamke

39 1

za pse, dobe občine za 5 kr. komad (lastni izdelek) pri Jos. Trutschl, Maribor.

75 1-1 Proda se

novozidana hiša

s tremi sobami, 2 kuhinji, z veliko kletjo, pralno kuhinjo z vodovodom in lepim vrtom. Vpraša se v Magdalenskem predmestju, Lenaugasse 23.

P. n. občinstvu naznanjam, da se preselim 1. sušca 1903 v „Azl'novo“ hišo (vštric Štiggerja) hiš. št. 57 v Slov. Bistrici, in da tamkaj ordinujem vsaki dan od 8. do 10. ure predpoldne in od 2. do 3. ure popoldne.

69 2-2

Dr. M. Murmayr,

distriktni zdravnik v Slov. Bistrici.

Bilanca

Hranilnega in posojilnega društva (posojilnice) v Ptuj, registr. zadruga z neom. zazezo

Aktiva (Imetje)

za XIX. poslovno leto 1902.

Pasiva (Dolgovi)

		K	v	K	v			K	v	K	v
1	Račun pisarniškega inventarja:					1	Račun deležev:				
	Stanje vrednosti inventarja dne 31. decembra 1902			115	93		Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1902	4.200	—		
2	" posojil:						Stanje opravičnih deležev dne 31. decembra 1902	85.175	60	89.375	60
3	Stanje dne 31. decembra 1902			1.681.983	24	2	" hranilnih vlog:				
3	" naloženega denarja pri raznih denarnih zavodih:						Stanje hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi vred dne 31. decembra 1902			1.953.231	45
4	Stanje dne 31. decembra 1902			235.930	95	3	" obresti:				
4	" vrednostih listin:						Za leto 1903 predplačane obresti od posojil	14.616	94		
5	Stanje dne 31. decembra 1902			118.830	—		Stanje nevzdignjenih obresti glavnih deležev dne 31. decembra 1902	351	74	14.968	68
5	" obresti vrednostnih listin:					4	" splošnega rezervnega zaklada:				
6	Stanje nevzdignjenih obresti dne 31. decembra 1902			2.937	50		Stanje dne 31. decembra 1902			31.426	70
6	" obresti od posojil:					5	" posebnega rezervnega zaklada za slučajne zgube:				
7	Stanje zaostalih obresti dne 31. decembra 1902			18.258	22		Stanje dne 31. decembra 1902			181.824	29
7	" nerabljenih knjižic:					6	" pokojninskega zaklada za uradnike:				
8	Stanje dne 31. decembra 1902			120	68		Stanje dne 31. decembra 1902			18.681	84
8	" splošnega rezervnega zaklada:					7	" zgube in dobička:				
9	Stanje splošnega rezervnega zaklada naloženega na hranilno knjižico št. 9981 dne 31. decembra 1902			31.140	70		Cisti dobiček leta 1902			13.377	79
9	" hiš:										
	I. Hiša vl. št. 346 d. o. Ptuj:										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1902	90.882	48								
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1902	891	40	91.273	88						
	II. Hiša vl. št. 52 d. o. Ptuj:										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1902	12.239	93								
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1902	154	59	12.394	49						
	III. Hiša vl. št. 115 d. o. Ptuj:										
	Stanje vrednosti polovice hiše dne 31. decembra 1902			31.680	—						
	IV. Hiša vl. št. 253 d. o. Ptuj:										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1902			15.000	—						
10	" blagajne:										
	Gotovina dne 31. decembra 1902			53.220	76						
				2.302.886	35					2.302.886	35

V Ptuj, dne 31. decem. 1902.

94 2—1

Ravnateljstvo.

Hladnikove nove pesmi

Šestnajst
izbranih Marijinih pesmi

za mešan ali dvoglasni ženski zbor, op. 15. Elegantno tiskana nova izdaja za Marijine družbe enoglasno prirejena partitura in 20 glasov za pevke
5 K, posamezno: partit. 1 K, vsak glas 20 h.

Šestintrideset 49 3—3
Obhajilnih, presv. Reš. Telesa,

in Srca Jezusa pesmi, op. 39, za mešan, dvoglasni ženski zbor, partitura in 4 glasovi 4 K, posamezni glas po 40 h.

Dobi se v **Katoliški bukvarni** in pri **L. Schwentnerju** v Ljubljani in pri **skladatelju** v Novomestu, Dolenjsko.

Svoji k svojim!

KONRAD SKAZA

Št. Ulrich, Gröden, Tirolsko.

Slovenska delavnica

za vsa **cerkvena dela**, od preč. gg. duhovnikov odlikovana, se priporoča za umetno izdelovanje: **svetnikov, oltarjev, prižnic, križevih potov** rezljanih (reljef) in na platno slikane v vsakem slogu in po mogoče **nizki cen.** **Betelehemske jaslice** s 15. rezljanimi podobami in 16. živali od 15 kron naprej. Umetno izdelane **lurdske votline** itd. — Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za oltarje originalne načrte. Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano **božje razpelo z astonj.**

Za cenjena naročila prositi udani 525 12—9

Konrad Skaza.

Gostilna „pri pošti“

v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 49
nasproti južnemu kolodvoru

Priporočam mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domača vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najokusnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. — V obilni obisk se priporočujoč beležim s spoštovanjem

71 5—2 **Marija Meden.**

Gostilna

„**NARODNI DOM**“ v Laškem

se takoj odda. 55 3—3

Gostilna je zraven kolodvora na celjski cesti brez konkurence. — Natančna pojasnila daje načelstvo „**Hranilnice in posojilnice v Laškem.**“

Načelstvo.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisk na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.